

Bisera Nurudinović

BIBLIOGRAFIJA RADOVA GLIŠE ELEZOVIĆA

Predgovor

Gliša Elezović je rođen 6. januara 1879. godine u Vučitrnu. Njegov otac zvao se Dimitrije, a majka Sultana. Srpsku osnovnu školu završio je 1891. godine u rodnom mjestu, a prvi razred gimnazije u Solunu tek 1895. godine. Ostale razrede završio je u srpskoj gimnaziji u Carigradu.

Godine 1901. upisao se na Filozofski fakultet u Beogradu, gdje je u prva četiri semestra kao glavne predmete slušao srpsku historiju kod Stanoja Stanojevića i geografiju kod Jovana Cvijića. U trećem semestru napustio je tu grupu i kao glavne predmete upisao srpskohrvatski jezik, dijalektologiju i staroslovenski jezik kod Aleksandra Belića. Diplomirao je 1905. godine na istom fakultetu odbranivši pismeni rad: »Glasovi u kosovsko-metohijskom dijalektu«.

Prvog septembra 1905. godine postavljen je za suplenta gimnacije u Pljevljima, odakle je na početku školske godine 1906/7. premješten za suplenta srpske gimnazije u Solunu. Godine 1907. položio je u Beogradu profesorski ispit sa pismenim radom: »Akcenti u imenica u kosovsko-metohijskom dijalektu«, i postavljen za profesora iste gimnazije. Odatle je 1908. godine premješten za profesora učiteljske škole u Skoplju. Tu je ostao sve do 1914. godine, kada je premješten na bogosloviju u Prizrenu, odakle je sljedeće godine ponovo premješten na učiteljsku školu u Skoplju, a kasnije je bio upravitelj iste škole. Od oktobra 1926. do avgusta 1927. godine bio je načelnik Ministarstva prosvjete za osnovnu nastavu. Poslije toga je penzionisan. Od novembra 1926. do novembra 1928. godine bio je redovni član Prosvjetnog savjeta.

Još kao učenik carigradske gimnazije Gliša Elezović se počeo javljati sa svojim prilozima u srpskom *Carigradskom glasniku* pod pseudonimom *Kotagnes*. Osim toga sarađivao je u *Slovenskom jugu*,

*Politici, Omladinskom glasniku, beogradskom dnevniku *Vreme*, u Vardaru, Glasu naroda i Privrednom glasniku*, čiji je, neko vremje, bio urednik.

Godine 1921. počeo je izdavati u Skoplju povremen književno-naučni časopis *Južnu Srbiju*, koju je uređivao zajedno sa Milanom Cemerkićem. Iste godine osnovano je u Skoplju Skopsko naučno društvo i Elezović je bio među prvim saradnicima i član redakcionog odbora toga društva, u kome je, između ostalog, objavio svoj poznati rad *Turski spomenici u Skoplju*. Godine 1925. izabran je za redovnog člana toga društva.

Elezović je bio jedan od osnivača Narodnog univerziteta u Skoplju i jedan od njegovih prvih predavača.

Ali najplodniji period Elezovićevo stvaralaštva je period između dva rata i poslije oslobođenja. On je u tom periodu dao oko stotinu priloga za razne časopise, a objavio je i nekoliko monografija. Pohađanje gimnazije u Čarigradu omogućilo mu je da dobro nauči turski jezik, pa se ozbiljno bavio prevodenjem i izdavanjem turskih izvora za istoriju naših naroda. Osim turskog dobro je poznavao albanski jezik, a služio se francuskim, italijanskim, njemačkim, ruskim, poljskim i modernim grčkim jezikom.

Godine 1931. kada je Srpska kraljevska akademija osnovala Odbor za istočnjačku gradu Elezović je izabran za spoljnog člana toga odbora i povjereni mu je izdavanje *Turskih spomenika*, od kojih je objavljena jedna knjiga u dva velika toma. Prvi tom, koji sadrži Predgovor Jovana Radonića, uvodnu studiju, zatim 226 raznih turskih dokumenata datih u prevodu iz vremena 1348—1520. godine objavljen je kao prva knjiga Zbornika za istočnjačku, istorijsku i književnu gradu 1940. godine, a drugi, manji, koji pored Predgovora sadrži faksimile 178 raznih dokumenata iz vremena 1348—1776. godine sa njihovim kratkim sadržajem na francuskom jeziku i opširnim registrom za obe knjige, objavljen je poslije oslobođenja, 1952. godine.

Godine 1934. Istorijsko društvo u Novom Sadu izabralo ga je za svog redovnog člana, a 1946. godine izabran je za dopisnog člana Srpske akademije nauka u Beogradu.

Godine 1950. kada je osnovan Orijentalni institut u Sarajevu Elezović, sa svojim radovima, pojavljuje se među prvim saradnicima u njegovom organu *Prilozi za orijentalnu filologiju i istoriju jugoslovenskih naroda* pod turskom vladavinom. U ovim *Prilozi*ma je objavio tri svoja rada.

Poslije oslobođenja Elezović je kao član jugoslovenske delegacije učestvovao na sastanku pet balkanskih zemalja u Čarigradu, zatim kao član Komisije Srpske akademije nauka boravio je u Istanbulu sa zadatkom da upozna carigradske turske arhive i prouči njihove fondove. 1960. godine dobio je poziv da prisustvuje Kongresu orijentalista u Moskvi, koji je trajao od 9. do 16. avgusta 1960. godine, ali zbog bolesti Kongresu nije mogao prisustvovati.

Umro je 17. oktobra 1960. godine.

BIBLIOGRAFIJA

1910.

1. *Nešto o janjevom dijalektu*. Bosanska vila, god. XXV, br. 20—22 (oktobar i novembar 1910), str. 314—316. (Sarajevo).
2. *Turski bukvar sa vežbanjima i rečnikom. Elifba-i osmani*. Sastavili: Špira Hadži Ristić i Gliša Elezović, Državna štamparija Kosovskog vilajeta, Skoplje 1910, 80 str.

1911.

3. *Izveštaj sa dijalektološkog putovanja od Vučitrna do Pećи*. Srpski dijalektološki zbornik Srpske kraljevske akademije, knj. II. Rasprave i građa, deseta knjiga (1911), str. 464—473. (Beograd).

1922.

4. *Gazi Baba — Ašik Čelebija*. Južna Srbija, knj. I, br. 1 (15. mart 1922), str. 17—21. (Skoplje).
5. *Puške arnautke*. Južna Srbija, knj. I, br. 4 (1. maj 1922), str. 145—148.
6. *Treći Kongres organizacije muslimana Južne Srbije*. Južna Srbija, knj. I, br. 4 (1. maj 1922), str. 154—157; br. 5 (16. maj 1922), str. 188—193.
7. *Znameniti muslimanski grobovi u Skoplju — Vejsi efendija*. Južna Srbija, knj. II, br. 10 (1. avgust 1922), str. 50—52.
8. *Turski izvori za našu istoriju*. Južna Srbija, knj. II, br. 11 (16. avgust 1922), str. 124—133; br. 12 (1. septembar 1922), str. 160—169.
- Sadrži: Šeriatski hudžet vakufa Mehmed-bega, sina Ishak-begova u Tetovu. Nešto o rukopisu vakufname i sadašnjem stanju ovog vakufa.
9. *Vakufija (sic!) džamije Kjebir Mehmed Čelebije*. Južna Srbija, knj. II, br. 19 (16. decembar 1922), str. 446—452; br. 20 (1. januar 1923), str. 483—487.

1923.

10. *O poreklu Ishak-bega*. Južna Srbija, knj. II, br. 20 (1. januar 1923), str. 428—483.

Ovaj članak nije potpisani, ali je iz stila i sadržaja jasno da mu je autor G. Elezović.

11. *Jedna arnautska varijanta o boju na Kosovu*. Arhiv za arbarsku starinu, jezik i etnologiju, knj. I, sv. 1—2 (1923), str. 54—67. (Beograd).

Posebno: Beograd 1923, 14 str.

12. *Turski izvori za srpsku istoriju*. Rukopis i ktitor vakufa. Južna Srbija, knj. III, br. 23 (16. februar 1923), str. 97—105; br. 24 (1. mart 1923), str. 156—162; br. 25 (1. april 1923), str. 199—202; br. 26 (16. april 1923), str. 251—257; br. 27 (16. maj 1923), str. 298—306.

O vakfiji Gazi Jahja-pašine džamije u Skoplju.

13. *Dervendžije*. Jedan prilog za istoriju našeg naroda pod Turcima. Južna Srbija, knj. III, br. 28 (1. juni 1923), str. 321—329.

14. *Sokolari i sokolarstvo*. Iz istorije sokolarstva. Fermani manastira Dečana i Donje Gušterice. Južna Srbija, knj. IV, br. 30 i 31 (1. avgust 1923), str. 446—457; br. 32 i 33 (1. septembar 1923), str. 522—531; br. 34 i 35 (oktobar 1923), str. 580—591; br. 36 i 37 (novembar 1923), str. 622—637; br. 38 i 39 (januar—februar 1924), str. 684—711.

Posebno: Skoplje, Štamparija i knjižaveznica »Stara Srbija« 1923, 85 + 1 str.

1924.

15. *Jedan turski dokumenat o predaji gradova u Srbiji knezu Mihailu Obrenoviću III*. Prosvetni glasnik, službeni list Ministarstva prosvete, god. XLI, br. 11 (novembar 1924), str. 687—699. (Beograd).

16. *Društvo za izučavanje osmanliske istorije*. Istoriski pregled, organ Instituta za otomansku istoriju, godina 1910—1918. Južna Srbija, br. 40 i 41 (mart—april 1924), str. 762—773.

17. *Turski spomenici u Beogradu*. Južna Srbija, br. 40 i 41 (mart—april 1924), str. 782—785; br. 42 i 43 (maj—juni 1924), str. 822—833.

Sadrži: Šehid Damad Ali-paša. Selim Siri-paša Tepedelendija.

18. *Kačanička tekija. Sačli Kučuk Mehmed efendija. Zborno mesto sujeverja. Arnautska varijanta o Musi Kesedžiji i Marku Kraljeviću*. Južna Srbija, br. 42 i 43 (maj—juni 1924), str. 808—813.

19. *Rimski spomenici u Aračinovu*. Južna Srbija, br. 42 i 43 (maj—juni 1924), str. 820—822.

1925.

20. *Jedna religiozna bukvica muslimanskih Arnauta*. Arhiv za arbansku starinu, jezik i etnologiju, knj. II, sv. 2 (za 1924. godinu), 1925, str. 133—134.

21. *Arnautske narodne lirske i hajdučke pesme iz Južne Srbije*. Arhiv za arbansku starinu, jezik i etnologiju, knj. II, sv. 2 (za 1924. godinu), 1925, str. 243—262.

22. *Musa Kesedžija i Kraljević Marko*. Arhiv za arbansku starinu, jezik i etnologiju, knj. II, sv. 2 (za 1924. godinu), 1925, 389. str.

23. *Moje uspomene iz Balkanskog rata 1912. godine*. Napisao Zeki, divizijar I kl., počasni adžutant Nj. C. V. Sultana, načelnik Glavnog generalštaba. (Specijalni odgovor na članak objavljen u Carigradskom Vojnom zborniku, brojevi 25 i 26 za mart i april 1337/1921 godine). Ratnik (mesečni vojni list Ministarstva vojske i mornarice), god. XLI, sv. VIII (avgust 1925), str. 28—57; sv. IX (septembar 1925), str. 29—59. (Beograd).

Prevod sa turskog jezika.

Posebno: Beograd, Štamparija Skerlić 1925, 60 str.

24. *Derviški redovi muslimanski. Tekije u Skoplju*. Prilozi za poučavanje muslimanskog života. Južna Srbija, knj. IV, br. 44 i 45 (juli—decembar 1924), str. 954—969; br. 48 (maj 1925), str. 105—116.

Opublikовано и у часопису: Crkva i život (poučni, religiozno-popularni часопис), god. IV, br. 9 i 10 (septembar—oktobar 1925), str. 331—363. (Skoplje).

Posebno: Štamparija i knjigoveznica »Stara Srbija« Skoplje 1925, 95 + 1 str.

25. *Skoplje kao kulturno središte*. Glasnik Profesorskog društva, knj. V, sv. 4 (1925), str. 276—281. (Beograd).

1926.

26. *Turski spomenici u Skoplju*. (I). Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. I, sv. 1 (1925), str. 135—176; sv. 2 (za 1925. godinu), 1926, str. 397—474. (Skoplje).

Rezime na francuskom jeziku.

Sadrži: Paša Jigit beg i njegova zadužbina. Isak beg i njegova zadužbina Aladža džamija. Vakfija Aladže džamije, Isak begove zadužbine u Skoplju. Vojvoda Isa beg Isaković i njegove zadužbine u Skoplju i Sarajevu. Vakfija džamije Kjebir Mehmed Čelebije, sina Gazi Isa bega Isakovića u Skoplju. Vakfija tekije Hadži Aiše, unuke Gazi Isa bega Isakovića u Skoplju.

Posebno: Preštampano iz Glasnika Skopskog naučnog društva, bez oznake mjesta i godine, 122 str.

Prikaz u: Srpski književni glasnik, Nova serija, knj. XXII, br. 6 (1927), str. 475—476. (V. Ć.)

27. *Jedna interesantna kontaminacija u Kosovsko-metohiskom dijalektu*. Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. II, sv. 1 (1926), str. 185—189.

Rezime na francuskom jeziku.

28. *Prve turske škole i nastava u njima*. Mesečni pregled (list za nauku i književnost Skoplja), god. I, br. 2 (decembar 1926), str. 65—67. (Skoplje).

O Bajazidovom sinu Sulejmanu i njegovu učitelju. O turskoj školi na kraju XIV vijeka.

1927.

29. *Praznični običaji u Vučitrnu*. Južni pregled (časopis za nauku i književnost), god. I, br. 1 (1927), str. 10—15; br. 2 (1927), str. 71—74; br. 4 (1927); str. 149—152; br. 5 i 6 (1927), str. 181—183. (Skoplje).

30. *Proizvodnja šalitre u Jurumleru kod Skoplja*. Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. III, Društvene nauke knj. 1 (1927), 1928, str. 203—208.

Rezime na francuskom jeziku.

Posebno: Skoplje 1927, 6 str.

1929.

31. *Turski spomenici u Skoplju*. (II). Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. V, Odeljenje društvenih nauka 2 (1928), 1929, str. 243—261.

O Huma Šah Sultanu, Husejin Šahu i Burmali džamiji.

Rezime na francuskom jeziku.

32. *Čitaoci*. Srpski književni glasnik, Nova serija, knj. XXVIII, br. 8 (16. decembar 1929), str. 610—614.

Osvrt na raspravu Uroševića: Odkud i kako je nastalo ime čitak i na koga se odnosi, objavljenu u Glasniku Skopskog naučnog društva knj. V.

1930.

33. *Turski spomenici u Skoplju*. (III). Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. VII—VIII, Društvene nauke 3—4 (1929—30), str. 177—192 + 4 repr.

Rezime na francuskom jeziku.

Sadrži: Zadužbine sultana Murata II. Skopski grad. Kameni most na Vardaru. Hunkjar džamija ili sultan Muratova džamija. Turbe Bikj han. Poredična grobnica Ali paše iz Dagestana.

Posebno: Skoplje, Štampa Krajničanac 1930, str. 177—192.

34. *Kalaja ili kula Vojnovića*. Trgovinski glasnik, god. XL, br. 90 (19—22 april 1930), 6. str.

Iz Evlije Čelebije.

35. *Kad i kako je odnešena Karađorđeva glava u Carigrad*. Trgovinski glasnik, god. XL, br. 98 (1. maj 1930), 2. str.

36. *Finansiska kriza u Turskoj pre sto godina. Povlačenje starih dukata i puštanje u saobraćaj novog dukata takozvanog adli*. Trgo-

vinski glasnik, god. XL, br. 236 (14. oktobar 1930), 2. str., br. 237 (15. oktobar 1930), 2—3. str.

Iz štipskog sidžila.

37. *Evlija Čelebija o čitaocima*. Srpski književni glasnik, Nova serija, knj. XXIX, br. 5 (1. mart 1930), str. 365—367.

38. *Prvi budžet Srbije poslije Takovskog ustanka. Turski izvori za našu istoriju*. Politika, god. XXVII, br. 7984 (30. juli 1930), 5. str. (Beograd).

Iz arhive Beogradskog pašaluka. Faksimil jednog turskog dokumenta.

39. *Katil Ferman sultana Mahmuda II*. Politika, god. XXVII, br. 8002 (17. avgust 1930), 6. str.

Iz arhive Beogradskog pašaluka. Faksimil i prevod fermana upućen od strane sultana Mahmuda II Sulejman paši Skopljaku, beogradskom veziru.

40. *Glavne turske vojskovođe iz našeg ustanka*. Marašli Ali-paša. Politika, god. XXVIII, br. 8009 (24. avgust 1930), 5. str.

Iz arhive Beogradskog pašaluka.

41. *Huršid Ahmed paša. Turski izvori za našu istoriju*. Politika, god. XXVIII, br. 8014 (29. avgust 1930), 1—2. str.

Glavne turske vojskovođe iz našeg ustanka. Iz arhive Beogradskog pašaluka.

42. *Sulejman paša Skopljak*. *Turski izvori za našu istoriju*. Politika, god. XXVII, br. 8028 (12. septembar 1930), 1—2. str.

Glavne turske vojskovođe iz Srpskog ustanka. Iz arhive Beogradskog pašaluka.

43. *Silahdar Ali-paša. Četvrti i glavni turski vojskovođa iz Srpskog ustanka prema turskim izvorima za našu istoriju*. Politika, god. XXVII, br. 8043 (28. septembar 1930), 10. str.

44. *Niški mučenici iz 1821. godine*. — *Podaci prema turskim izvorima za našu istoriju*. Politika, god. XXVII, br. 8079 (2. novembar 1930), 1—2. str.; br. 8080 (3. novembar 1930), 4. str.

1931.

45. *Kolašin na Tari i Kolašin na Ibru. Kako je postalo ime Kolašin*. Južni pregled, god. VI, br. 1 (januar 1931), str. 19—29.

46. *Evlija Čelebija. (Svetski putnik i putopisac)*. Srpski književni glasnik, Nova serija, knj. XXXIV, br. 7 (1. decembar 1931), str. 515—528.

47. *Putopis Evlije Čelebije*. Glasnik Jugoslovenskog profesorskog društva, knj. XI, sv. 3 (mart 1931), str. 182—188.

48. *Putopis Evlije Čelebije. O rumeliskim selima i varošima*. Glasnik Jugoslovenskog profesorskog društva, knj. XI, sv. 4 (aprili 1931), str. 273—277.

49. *Putopis Evlije Čelebije*. Glasnik Jugoslovenskog profesorskog društva, knj. XI, sv. 5 (maj 1931), str. 363—374.

50. *Iz putopisa Evlije Čelebije*. Glasnik Jugoslovenskog profesoorskog društva, knj. XII, sv. 4 (decembar 1931), str. 355—360.

Opisuje grad i varoš Kostur, Kostursko jezero, selo Egri Budžak, tekuju Memi-babe.

51. *Iz putopisa Evlije Čelebije*. Evlja na našem donjem Dunavu. Trgovinski glasnik (jubilarni broj povodom pedesetogodišnjice Beogradske trgovачke omladine 1880—1931), god. XLI, br. 136 (21. jun 1931), 11. str.

Sadrži: Opis grada tvrdoga Ihrama, grada Kujludža (= Kulič).

52. *Iz putopisa Evlije Čelebije*. Trgovinski glasnik, god. XLI, br. 146 (3. juli 1931), 2. str.; br. 147 (4. juli 1931), 2. str.; br. 149 (7. juli 1931), 2. str.; br. 150 (8. juli 1931), 2. str.

Sadrži: Opis starosremske palanke Medova (Bal ovasi), grada Golupca, grob Bibi sultana, grada Tuna Varada, palanke Libikova i varoši Debrenova, zatim varošice Drenkova. Opis pragova na Đerdapu. Stanica tri kule. Opis grada Inlika i starinskog grada Oršave.

53. *Jedan nov dokumenat u vezi s Abdulinom bunom. Pismo kneza Miloša Marašliji na turskom jeziku*. Politika, god. XXVIII, br. 8148 (13. januar 1931), 2. str.

Iz arhive Beogradskog pašaluka.

54. *Prevodi turskih spisa iz austroturskih pograničnih odnosa*. Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu, sv. 8, knj. IV, sv. 1 (1931), str. 131—133. (Novi Sad).

55. *Iz putopisa Evlije Čelebije*. Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu, sv. 9, knj. IV, sv. 2 (1931), str. 308—314.

Opisuje mesta: Luh, Litru, veliki grad Osek.

56. *Iz putopisa Evlije Čelebije*. Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu, sv. 10, knj. IV, sv. 3 (1931), str. 455—460.

Sadrži: Opis tvrde palanke Jakofdže, starinske palanke Kalače, opis napredne palanke Baje. Oblik grada Baje, Opis varoši stare palanke Sombor. O svetim grobovima varoši Sombor.

57. *O imenima i poreklu starijih muslimanskih porodica u Skoplju*. Zbornik za etnografiju i folklor Južne Srbije i susednih oblasti, knj. I (1931), str. 1—22. (Skoplje).

Rezime na francuskom jeziku.

1932.

58. *Skopski Isaković i Paša Yigit beg*. Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. XI, Društvene nauke, sv. 5 (1931), 1932, str. 159—168.

Rezime na francuskom jeziku.

59. *Tursko-srpski spomenici Dubrovačkog arhiva*. Južnoslovenski filolog, knj. XI (1931), 1932, str. 7—88.

Posebno: Beograd, Geca Kon 1932, 84 str. (Preštampano iz Južnoslovenskog filologa).

Prikaz u: Misao, knj. XLI, sv. 7—8 (1933), str. 502—503. (S. M. Orhanović).

60. *Turski izvori za istoriju Jugoslovena*. Dva turska hroničara iz 15. veka. 1. Ašik paša zade. 2. Dursun beg. Brastvo, XXVI, Društvo Sv. Save, knj. 41 (1932), str. 51—125. (Beograd).

Posebno: Beograd, Narodna štamparija 1932, 77 str. (Preštampano iz Brastva).

61. *Rečnik kosovsko-metohiskog dijalekta*. Sveska prva. Srpski dijalektološki zbornik Srpske kraljevske akademije, knj. IV, Izdanje zadužbine Veljka Savića 12 (1932), XXIII + 477 str. (Beograd).

Prikaz u: Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. XIII, Društvene nauke, sv. 7 (1933), 1934, str. 230—231. (M. Pavlović).

62. *Iz putovanja Evlije Čelebije*. Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu, sv. 11, knj. V, sv. 1 (1932), str. 79—86.

Sadrži: Opis starinskog grada Bača, lijepe palanke Vutok, Kobila, opis grada Titela, palanke Sente, Sobočka i starog grada Martonoša.

63. *Evlija Čelebija o Beogradu*. Beogradske opštinske novine (časopis za komunalno socijalni, privredni i kulturni život Beograda), god. 50, br. 1 (januar 1932), str. 45—55. (Beograd).

64. *Dva neuspela turska pohoda protiv Beograda u 15 veku*. Beogradske opštinske novine, god. 50, br. 4—5 (maj 1932), str. 326—330.

65. *Povratak Evlije Čelebije iz Erdelja u Beograd*. Njegov opis grada Avale. Beogradske opštinske novine, god. 50, br. 7 (juli 1932), str. 448—450.

1933.

66. *Hatundžiklar džamija*. Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. XII, Odeljenje društvenih nauka sv. 6 (1933), str. 262—264.

Posebno: Skoplje 1933, str. 262—264.

67. *Skadarske valije od 1671—1892. godine*. Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. XIII, Društvene nauke, 7 (1933), str. 196—197.

Rezime na francuskom jeziku.

68. *Nekoliko narodnih pesama iz Južne Srbije*. Južnoslovenski filolog, povremen spis za slovensku filologiju i lingvistiku, knj. XII (1933), str. 217—226.

69. *Iz putopisa Evlije Čelebije*. Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu, sv. 16, knj. VI, sv. 3 (1933), str. 351—355.

Sadrži: Opis Segedinskog jezera, tvrdave i grada Segedina, Temišvara, Čedadskog sandžaka, varoši i grada Čanada.

70. *Ko je zapalio Aleksandrisku biblioteku*. Politika, god. XXX, br. 9004 (10. juni 1933), 7. str.

71. *Čije su reči kaldrma, kirija?* Naš jezik (organ Lingvističkog društva u Beogradu), god. I, sv. 7 (1933), str. 202—204. (Beograd).

72. *Kratka istorija Bitoljskog vilajeta.* (Spomenica u čast dolaska milog i slobodoumnog sultana u »kolevku slobode«. Sastavio Mehmed Tevfik, major, direktor vojne gimnazije. Bitolj, Internationalna trgovacka štamparija 1327. god.). Brastvo, XXVII, Društvo Sv. Save, knj. 43 (1933), str. 190—244.

Posebno: Beograd 1933, 57 str. (Preštampano iz Brastva).

73. *Nikola Papasteriju, profesor gimnazije, nekadašnji profesor vojne škole: Srpsko-grčki rečnik, deo III, izdanje Geor. V. Papegeorgiju, Atina, str. 663. Cena drahmi 300 ili dinara 150.* (Rec.): Južnoslovenski filolog, knj. XIII (1933—1934), str. 279—280.

1934.

74. *Značenje nekoliko tuđih reči upotrebljenih od naših klasičnih pisaca.* Naš jezik, god. II, sv. 2 (1934), str. 47—50.

75. *Još nešto o prošlosti Muratova groba na Kosovu.* Južni pregled, god. IX, br. 8—9 (avgust-decembar 1934), str. 299—302.

76. *Iz putopisa Evlige Čelebije.* Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu, sv. 17, 18 i 19, knj. VII, sv. 1—3 (1934), str. 304—311.

Sadrži: Opis varoši Čanada, grada Bešova, vakuфа Beš Kelek, putovanja u Vlaški vilajet, opis grada i varoši Verse i Jeni Palanke.

1935.

77. *Iz putopisa Evlige Čelebije.* Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu, sv. 20, knj. VIII, sv. 1 (1935), str. 101—111.

Sadrži: Opis Fruške Gore, tvrdave grada Slankamena, grada Karlovca, Petrovaradina, Diviza, palanke Babonoštra, grada Iloka, grob Mendžum babe, grada Voćina, palanke Sotin, stанице palanke Sotin, grada Vukovara, palanke Dalj i stanice grada Osek.

78. *Turski spomenici u Vojvodini.* Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu, sv. 20, knj. VIII, sv. 3 (1935), str. 464—466.

79. *O značenju reči đunija.* Naš jezik, god. III, sv. 2 (1935), str. 59—60.

80. *Kukuruz.* Naš jezik, god. III, sv. 9 i 10 (1935), str. 273—277.

81. *Rečnik kosovsko-metohiskog dijalekta.* Sveska druga. Srpski dijalektološki zbornik Srpske kraljevske akademije, knj. VI, Izdanje Zadužbine dr. Nikole Krstića, knj. 13 (1935), 587 str.

Prikaz u: Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor, knj. XV, sv. 1 i 2 (1935), str. 270—290. (H. Barić).

82. *Moj odgovor na ocenu: »H. Barić, Rečnik kosovsko metohiskog dijalekta od Gl. Elezovića. Srpski dijalektološki zbornik knj. (1932) i V (1934). Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor knj. 15, sv. 1 i 2, 1935, str. 270—290, Beograd 1936.«* Južnoslovenski filolog, knj. XIV (1935), str. 181—235.

Posebno pod naslovom: Stručnost i objektivnost Dr. Henrika Barića red. prof. za uporednu gramatiku indoevropskih jezika na Univerzitetu, Beograd 1936, 55 str.

83. *Dva značajna dokumenta. Ko je izdao naređenje da se pogubi Karađorđe? Dva turska dokumenta sačuvana u Narodnoj biblioteci.* Politika, god. XXXII, br. 9914 (25. decembar 1935), 10. str.

84. *Turski spomenici za istoriju Beograda i Srbije.* Beogradске opštinske novine, god. 53, br. 9 (septembar 1935), str. 546—548; br. 10 (oktobar 1935), str. 585—590; br. 11 i 12 (decembar 1935), str. 687—690; god. 54, br. 1 (januar 1936), str. 54—56; br. 2 (februar 1936), str. 150—153; br. 3 i 4 (mart—april 1936), str. 255—260; br. 8—9 (avgust—septembar 1936), str. 637—640; br. 10—11 (oktobar—novembar 1936), str. 747—750; br. 12 (decembar 1936), str. 886—889; god. LV, br. 4—6 (aprili—juni 1937), str. 261—264.

1936.

85. *Islamske priče o arapskom poreklu: Arnauta, Laza, Abaza i Čerkeza.* Glasnik Skopskog naučnog društva, knj. XV, Društvene nauke sv. 9 (1935), 1936, str. 255—264.

Rezime na francuskom jeziku.

86. *Zapisi i natpisi.* Zbornik za istoriju Južne Srbije i susednih oblasti, knj. I (1936), str. 251—270.

Posebno pod naslovom: *Zapisi i natpisi iz susednih oblasti Južne Srbije,* Skoplje 1936, str. 251—270.

87. *Evlija Čelebija u Skoplju.* Zbornik za istoriju Južne Srbije i susednih oblasti, knj. I (1936), str. 311—325.

Posebno: Skoplje 1936, str. 311—325.

88. *Evlija Čelebija kroz Povardarje.* Glasnik Jugoslovenskog profesorskog društva, knj. XVI, sv. 6 (februar 1936), str. 502—517.

Opis grada Ohrida.

1937.

89. *Jahja-paša.* Jugoslovenski istoriski časopis, god. III, sv. 1—4 (1937), str. 161—179. (Ljubljana—Zagreb—Beograd).

Rezime na francuskom jeziku.

Posebno: Preštampano iz Jugoslovenskog istorijskog časopisa str. 161—179.

90. *Tri arnautske varijante o zaziđivanju neveste.* Građa za uporedno proučavanje ovoga motiva. Belićev zbornik, 1937, str. 391—398. (Beograd).

91. *Atanasije II, Gavrilo II i Gavrilo III, pećki patrijarsi.* Glasnik (službeni organ Srpske pravoslavne crkve), god. XVIII, br. 9—10 (20. maj 1937), str. 291—298. (Sremski Karlovci).

Rezime na francuskom jeziku.

Sadrži: tri faksimila na turskom jeziku.

92. *Kako valja čitati arapska imena meseca hidžriske godine u turskim dokumentima?* Jugoslovenski istoriski časopis, god. III, sv. 1—4 (1937), str. 295—297.

Rezime na francuskom jeziku.

93. *Dva turska plana Beograda*. Beogradske opštinske novine, god. LV, br. 1—3 (januar—mart 1937), str. 64—68; br. 4—6 (aprila—juni 1937), str. 250—252.

Pisao zajedno sa Perom Popovićem.

1938.

94. *Kafa i kafana na Balkanskom poluostrvu. Otkad je svet kod nas počeo da troši kafu i da se žabavlja po kafanama*. Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor, knj. XVIII, sv. 1—2 (1938), str. 617—637.

95. *Čudna sličnost jednog događaja na Iстоку sa našom narodnom pesmom »Banović Strahinja«*. Prilozi proučavanju narodne poezije, knj. V, sv. 2 (novembar 1938), str. 199—205. (Beograd).

Rezime na njemačkom jeziku.

96. *Jedan bezimeni i neopojani pelagoniski Obilić*. Politika, god. XXXV, br. 10804 (28. juli 1938), 5. str.

97. *Kako se brodilo po Đerdapu na Dunavu u XVII veku*. Politika, god. XXXV, br. 10824 (18. juli 1938), 14. str.

1939.

98. *Arbanaška tužna pesma Gug Isuf — Gug Isref. Za uporedno proučavanje naših narodnih pesama iz kruga mita o privremenom ustajanju mrtvaca iz groba radi obavljanja izvesnog posla*. Prilozi proučavanju narodne poezije, god. VI, sv. 1 (mart 1939), str. 84—95.

Rezime na njemačkom jeziku.

Posebno: 1939, str. 84—95.

99. *Kralj K'zi. Grob kćeri bosanskog kralja Stefana Tomaša Ostojića Kotromanića i žene mu kraljice Katarine, kćeri hercega Stepana Vukčića Kosače u Skoplju*. Brastvo, XXX, Društvo Sv. Save, knj. 50 (1939), str. 49—69.

Posebno: Beograd 1939, 21 str. Preštampano iz Brastva.

- Pričaz u: Jugoslovenski istoriski časopis, god. V, sv. 1—2 (1939), str. 215—217. (M. S. Filipović).

100. *Putovanje Evlije Čelebije po Zapadnoj Srbiji*. Glasnik Jugoslovenskog profesorskog društva, knj. XIX, sv. 7 (mart 1939), str. 520—525.

101. *Gde je original kletovne knjige, diploma koju je sultan Selim izdao Dubrovčanima 5. III 1513 u Brusi?* Politika, god. XXXVI, br. 11074 (28. mart 1939), 10. str.

1940.

102. *Turski spomenici*. Knjiga I, sveska 1. 1348—1520. Sabrao, sredio, preveo, protumačio i objavio Gliša Elezović. Beograd, Srpska

kraljevska akademija, Zbornik za istočnjačku, istorisku i književnu građu, Serija prva, knjiga I, Izdanje Zadužbine Sofije i Ivana Stojića 6, 1940, XXIV + 1204 str.

103. *Boj na Kosovu 1389. godine u istoriji Mula Mehmeda Nešrije*. Brastvo, XXXI, Društvo Sv. Save knj. 51 (1940), str. 1—77.
Posebno: Beograd 1940, 79 + 1 str. Preštampano iz Brastva.

1941.

104. *Prilozi za istoriju manastira Bukova kod Negotina i njegove bliže i dalje okoline*. Brastvo, XXXII, Društvo Sv. Save, knj. 52 (1941), str. 130—175.

Sadrži: 7 turskih dokumenata, analizu i tumačenje nekih riječi i izraza u dokumentima, te opis nekih mesta.

105. *Natpisi turski i srpski na kamenoj ploči sa izvora kod manastira Vrdnika u Sremu*. Prilozi za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije i Balkanskog poluostrva, XVI, Miscellanea 4, Biblioteka Centralnog higijenskog zavoda, 47 (1947), str. 7—10. (Beograd).

1942.

106. *Turski pisci (o Đurđu Kastriotu Skenderbegu i Albaniji u XV veku)*. U djelu: Jovan Radonić, Đurađ Kastriot Skenderbeg i Arbanija u XV veku. Istoriska građa. Spomenik Srpske kraljevske akademije, XCV, Drugi razred, 74 (1942), str. 236—299. (Beograd).

Sadrži: Derviš Ahmed Ašiki (Ašik paša zade), Dursum beg, Orudž Adilović iz Jedrena. Stare turske anonimne hronike (Tevarih-i al-i Osman. Hodža Sadu d-din. Mehmed Hasan beg oglu Solak zade. Evlija Čelebija).

107. *Bolnica Bajazita II u Jedrenu XV veka*. Prilozi za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije i Balkanskog poluostrva, XVII, Miscellanea 5, Biblioteka Centralnog higijenskog zavoda, 48 (1942), str. 16—20.

1948.

108. *Je li kralj K'zi »kulturno lice« sa više grobova?* Istoriski časopis, god. I, sv. 1—2 (1948), str. 297—300. (Beograd).

Rezime na francuskom jeziku.

Ovo je odgovor G. Elezovića na rad o istoj temi M. S. Filipovića, objavljen u Jugoslovenskom istoriskom časopisu V (1939), sv. 1—2, str. 215—217.

109. *Iz putopisa Evlije Čelebije*. Istoriski časopis, god. I, sv. 1—2 (1948), str. 105—131.

Rezime na francuskom jeziku.

Sadrži: opis puta iz Beograda u Hercegovinu, i opis Užica iz 1664. godine.

1949.

110. *Selanikli Mustafa efendija i njegova istorija*. Glas Srpske akademije nauka, CXCIII, Odelenje društvenih nauka, knj. 96 (1949), str. 73—103.

Prikaz u: *Prilozi za orijentalnu filologiju*, I (1950), str. 180—182. (B. Đurđev).

111. *Jedan nov imenik arhijepiskopa i patrijarha pećkih*. Glas Srpske akademije nauka, CXCIII, Odelenje društvenih nauka, knj. 96 (1949), str. 105—117.

1950.

112. *Stare turske škole u Skoplju*. Zbornik radova Srpske akademije nauka, knj. IV, Etnografski institut, knj. 1 (1950), str. 159—195. (Beograd).

Rezime na francuskom jeziku.

113. *Poreklo reči: àdrap, àdrapa, adrapac, adrapavac, àdrapovac, adrapovica, adrapóvština, àdrapovački, àdrapovski, àdrapski*. Naš jezik (organ Instituta za srpski jezik Srpske akademije nauka), Nova serija, knj. I, sv. 1—2 (1950), str. 58—60. (Beograd).

114. *Abdest, abdes, avdest, avdes i sl., avaz*. Naš jezik, Nova serija, knj. I, sv. 3—4 (1950), str. 154—160.

115. *Još nekoliko reči o adrapovcu*. Naš jezik, Nova serija, knj. I, sv. 3—4 (1950), str. 160—162.

116. *Gleđ, gleda, gleta, gleto*. Naš jezik, Nova serija, knj. I, sv. 5—6 (1950), str. 245—247.

117. *Nekretna dobra Ahmed paše Hercegovića u Dubrovniku izvor za pljačku Dubrovačke republike*. Prilozi za orijentalnu filologiju, I (1950), str. 69—83.

118. *Turski dokumenti u Bosni iz druge polovine XV stoljeća*. Istorisko pravni zbornik sv. 2, Sarajevo, 1949, 177—208. (Rec.): *Prilozi za orijentalnu filologiju*, I (1950), str. 173—180.

119. *Glasovne osobine arbanaškog dijalekta Debra i njegove okoline*. Srpski dijalektološki zbornik, knj. XI, (1950), str. 227—299.

Rezime na francuskom jeziku.

Prikaz pod naslovom: Jedan prilog arbanaškoj dijalektologiji »Glasovne osobine arbanaškog dijalekta Debra i njegove okoline«. Univerzitetski vesnik (list Udruženja univerzitetskih nastavnika) god. IV, br. 53 (20. septembar 1951), str. 3—4. Beograd. (K. Halimi i H. Kaleši).

1951.

120. *Tarapana (darb-hane) u Novom Brdu*. — *Turske akče (aspre) kovane u kovnici Novog Brda*. Istoriski časopis, knj. II (1949—1950), 1951, str. 115—126.

Rezime na francuskom jeziku.

121. *Br. Đurđev, Sremska kanun-nama iz 1588—9 godine*. Nedim Filipović, Carska zapovijed bešaretu. Hamid Hadžibegić, Ka-

nun-name sultana Sulejmana. GZM, NS, IV—V, 1950. (Rec.): Istoriski časopis, knj. II (1949—1950), 1951, str. 223—251.

122. *Odgovor na prikaz i ocenu rasprave »Glasovne osobine arbanaškog dijalekta Debra i njegove okoline».* Univerzitetski vjesnik, god. IV, br. 54—55 (13. oktobar 1951), str. 5—6.

123. *Iz carigradskih turskih arhiva — mühimme defteri.* Beograd, Srpska akademija nauka, Zbornik za istočnočaku, istorisku i književnu građu, knj. 1, 1951, 574 + 5 str.

Rezime na francuskom jeziku.

Prikaz u: Prilozi za orientalnu filologiju, II (1951), str. 321—326. (B. Đurđev).

124. *Veština u Čalk Kavaku u Bugarskoj. Prividjenje ili obmana Evlike Čelebije.* Zbornik radova Srpske akademije nauka, knj. XIV, Etnografski institut, knj. 2 (1951), str. 109—117. (Beograd).

Rezime na francuskom jeziku.

Posebno: Beograd 1951, 9 str.

125. *Välage, välake, fälaga, falage; fäälaka, fälake, faloge, fälange.* Naš jezik, Nova serija, knj. II, sv. 7—10 (1951), str. 313—326.

126. *Iz posmrtnih rukopisa Ahmet Dževdet paše. Pobunjene nahiye u Hercegovini. Zavođenje redovne vojne službe u Bosanskom vilajetu.* Prilozi za orientalnu filologiju, II (1951), str. 259—314. Prevod sa turskog jezika.

1952.

127. *O imenu Šapca kroz vekove. Zaslon grad na Savi, grad Sava, Šabac, Bögürtele, Bögürdelen.* Glasnik Etnografskog instituta Srpske akademije nauka, knj. I, br. 1—2 (1952), str. 37—59. (Beograd).

Rezime na francuskom jeziku.

128. *Turski spomenici.* Knj. I, sv. 2. Faksimili 178 raznih turskih dokumenata iz vremena od 1348 do 1776. godine sa njihovim kratkim sadržajem na francuskom jeziku i detaljnim registrom. Beograd, Srpska akademija nauka, Zbornik za istočnočaku, istorisku i književnu građu. Akademija društvenih nauka, Serija prva, knj. I, 1952, XI + 615 str.

Prikaz u: Istoriski glasnik, br. 1—2 (1953), str. 141—142. (R. Samardžić).

129. *Derež, dereš, macan, macke, macko, jaram, čekrle.* Pitanja savremenog književnog jezika (organ Instituta za savremeni jezik), god. IV, knj. III, sv. 2 (decembar 1952) str. 330—346. (Beograd).

1953.

130. *Jabuke vrbovače i vrba.* Zbornik Etnografskog muzeja u Beogradu (jubilarni broj povodom pedesetogodišnjice postojanja i delovanja Muzeja 1901—1951), 1953, str. 273—274. (Beograd).

Rezime na francuskom jeziku.

131. *Crnci po Balkanskem poluostrvu. Arap, Arapin, crni Arapin, Arapija. Stara organizacija robova crnih Arapa slična esnafu.* Zbornik Etnografskog muzeja u Beogradu 1953, str. 275—277.

Rezime na francuskom jeziku.

132. *Fuad Köprülü — naučnik.* Borba, god. XVIII, br. 23 (24. januar 1953), 6. str.

1954.

133. *Turci prvi put pod Beogradom.* Beograd, Beogradske novine, Ratna prošlost Beograda, izdata povodom desetogodišnjice oslobođenja Beograda 1954, str. 37—41.

Pisao zajedno sa Gavrom Škrivanićem.

134. *Pohod Murata II na Beograd 1440 godine.* Događaji koji su prethodili opsadi Beograda. Beograd, Beogradske novine, Ratna prošlost Beograda 1954, str. 43—52.

Pisao zajedno sa Gavrom Škrivanićem.

135. *Pohod Mehmeda II Osvajača na Beograd.* Pregled događaja od 1442 do 1456 godine koji su prethodili napadu na Beograd. Beograd, Beogradske novine, Ratna prošlost Beograda 1954, str. 53—61.

Pisao zajedno sa Gavrom Škrivanićem.

136. *Pad Beograda pod tursku vlast 1521 godine.* Događaji koji su prethodili opsadi i zauzimanju Beograda. Beograd, Beogradske novine, Ratna prošlost Beograda 1954, str. 63—76.

Pisao zajedno sa Gavrom Škrivanićem.

137. *Povodom knjige Branislava Đurđeva »Turska vlast u Crnoj Gori u XVI i XVII veku«.* Istoriski zapisi, god. VII, knj. X, sv. 1 (1954), str. 256—282.

1955.

138. *Nešto što do sada nismo znali. Manastir Mala Sv. Sofije u Solunu bio je svojina turske carice Mare, kćeri despota Đurđa Brančovića.* Istoriski časopis, knj. V (1954—1955), 1955, str. 85—109.

Rezime na francuskom jeziku.

Posebno: Beograd 1955, str. 85—109.

139. *Jedan englesko-dubrovački spor iz 1600. godine.* Istoriski zapisi, god. VIII, knj. XI, sv. 1—2 (1955), str. 261—268.

Pisao zajedno sa Gavrom Škrivanićem.

1956.

140. *Kako su Turci posle više opsada zauzeli Beograd.* Beograd, Srpska akademija nauka, Zbornik za istočnačku, istorisku i knji-

ževnu građu, Odeljenje društvenih nauka, serija prva, knj. III, 1956, 83 str.

Prikaz u: Istoriski glasnik, br. 1—2 (1958), str. 175—177. (Đ. Knežević).; Südost Forschungen, Band XVI, Halbband 1 (1957), pp. 218—219. (N. Pričić).

1957.

141. *Ogledalo sveta ili istorija Mehmeda Nešnije*. Beograd, Srpska akademija nauka, Zbornik za istočnačku, istorisku i književnu građu, Odeljenje društvenih nauka, serija prva, knj. III (1957), 120 str.

Rezime na francuskom jeziku.

Prikaz u: Godišnjak Istoriskog društva BiH, IX (1958), str. 286—289. (M. Vasić).